

4. Салық салудың жеңілдетілген режимі туралы ұсыныстар салық ауыртпалығын, есеп және есеп беру жүйесінде қарастырады. Жеңілдетілген есептеудің ең оңтайлы түрі-есептелген табыс салығы.

Есептелген кіріске бірыңғай салық алудың ұсынылған нұсқасы қарапайым және ыңғайлы. Біріншіден, есептеудің дұрыстығын бақылау жеңілдетіледі. Екіншіден, бірыңғай есептелген салық сомасына барлық негізгі салықтар енгізіледі. Үшіншіден, патенттік формада айырмашылығы, мұнда кейбір әділеттілік бар, өйткені кәсіпкерлік қызметке әсер ететін негізгі факторларға байланысты салық сомасын түзетуге мүмкіндік беретін негізгі кірістілік коэффициенті бар. Төртіншіден, салық салынатын базаны азайту мақсатында шығындар есебін жүргізудің қажеті жоқ. Оңайлатылған декларация негізінде арнайы салық режимін жақсарту мәселелерінде жер салығы, көлік және мүлік салығы бойынша АСР қарау нұсқасын қарастыру қажет.

5. Патенттік формада ерекше назар аударуды қажет ететін көптеген нюанстар бар екенін атап өткен жөн. Біздің ойымызша, келесі әрекеттер орынды болады:

- заңды тұлғалардың-шағын кәсіпорындардың патенттік нысанын жаңарту;
- жалдамалы жұмысшылардың еңбегін қосқанға дейін патенттік нысанды кеңейту.

6. Қазіргі жағдайда ҚҚС бойынша барлық адамдарға, тіпті мемлекетке де ыңғайлы болатын шешім бар-әкімшілендіруге жұмсалатын минималды шығындармен салық түсімдерінің өсуін алатын мемлекет және салық жүктемесі төмендейтін бизнес, ол өзінің барлық айналымдарын көлеңкеден алып тастай алады, ал бизнесті бөлшектеу және салықтық тексеруден қорқу қажет болмайды, және қоғам үшін-әлеуметтік шығыстардың өсуі және халыққа салық жүктемесінің өсуі бойынша одан әрі талпыныстардың тоқтатылуы арқылы.

Шағын және орта бизнес кәсіпорындарына салық салу жүйесін оңтайландыру бойынша ұсынылған ұсынымдар Қазақстан Республикасындағы шағын және орта бизнес кәсіпкерлерінің алдында тұрған ең өткір проблемаларды белгілі бір жолмен шешуге көмектеседі, өйткені еркін нарығы бар елдерде шағын және орта бизнес қарқынды дамып келеді және осы секторда негізгі назар аудару қажет. Шағын және

орта бизнес Қазақстанға дамыған отыз елдің қатарына кіруге мүмкіндік беретін негізгі элемент болып табылады.

ҰЙЫМНЫҢ ЕСЕП САЯСАТЫ

*Баймолдина С. Ж., э. г. м., аға оқытушы
ҚазАЖИ, Алматы қаласы*

Есеп саясаты – бұл Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есеп беру туралы заңнамасының, Халықаралық қаржылық есептілік стандартының талаптарына, бухгалтерлік есеп шоттарының типтік жоспарына сәйкес бухгалтерлік есепті жүргізу және қаржылық есеп беруді жасау үшін

компания қолданатын нақты қағидаттар, негіздер, келісімдер, ережелер мен тәжірибелер және олардың қажеттіліктері мен қызмет сипаттамаларына негізделген

Есеп саясаты нормативтік құжат болып табылады және ұзақ мерзімге (бір есепті кезеңнен астам) қалыптасады

Нормативтік құқықтық база:

– «Бухгалтерлік есеп және қаржылық есеп беру туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 28 ақпандағы № 234-III ЗРК Заңы.

– Бухгалтерлік есеп ережелері

– «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі

– Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары

– Ұлттық қаржылық есептілік стандарты

– Жарғы, ішкі ережелер мен нұсқаулықтар

Есеп саясаты мақсаттарды, міндеттер мен есеп әзірлеудің әдістерін негізі болып табылады

Есеп саясатының негізгі мақсаттары Компанияда активтерді, міндеттемелерді, меншікті капиталды, шартты және мүмкін болатын талаптар мен балансқа міндеттемелерді сенімді есепке алуды қамтамасыз ететін ережелерді, нұсқауларды және әдістерді әзірлеу болып табылады.

Есеп саясатындағы өзгерістер

Есеп саясатының белгілі бір тұрақтылығы және оны бір кезеңнен екіншісіне дәйекті қолдану көзделеді, бұл бухгалтерлік есеп принциптерін, әдістері мен әдістерін қолданудың неғұрлым тиімді және сенімді баламаларын табу кезінде оны жақсарту мүмкіндігін жоққа шығармайды.

Есеп саясаты келесі жағдайларда өзгертілуі мүмкін:

- егер бұл өзгерту ХҚЕС сәйкес талап етілсе;

- заңмен, соның ішінде бухгалтерлік есеп заңнамасымен талап етілгенде;

- бұл өзгеріс субъектінің қаржылық есептілігінде оқиғалар мен операцияларды неғұрлым сенімді көрсетуге әкелетін кезде.

Есеп саясатына енгізілген барлық өзгерістер экономикалық негізделуі және құрылтайшымен мақұлдануы тиіс.

Есеп саясатында принциптері

Ұйымның есеп саясатын әзірлеу кезінде қолданылатын принциптері мыналарды қамтиды:

– мүлікті бөлуді болжау: ұйымның активтері мен міндеттемелері осы ұйым иелерінің активтері мен міндеттемелерінен және басқа ұйымдардың активтері мен міндеттемелерінен бөлек болады;

– үздіксіз қызмет туралы болжам: ұйым жақын болашақта жұмысын жалғастырады және оның қызметін жою немесе айтарлықтай қысқарту ниеті немесе қажеттілігі жоқ, сондықтан міндеттемелер белгіленген тәртіппен реттеледі;

– есеп саясатын қолданудағы дәйектілікті болжау: ұйым қабылдаған есеп саясаты бір есепті жылдан екіншісіне дәйекті түрде қолданылады;

– экономикалық қызмет фактілерінің уақытша анықтығын болжау: ұйымның шаруашылық қызметінің фактілері осы фактілермен байланысты ақшалай қаражаттарды нақты алу немесе төлеу уақытына қарамастан, олар болған есепті кезеңге жатады.

Бухгалтерлік есеп мақсаттары үшін есеп саясаты ұйым қызметінің ерекшеліктеріне байланысты келесі негізгі мәселелерді қарастыруы мүмкін:

1. Шоттардың жұмыс жоспары.

2. Ұйымда қолданылатын бастапқы есеп құжаттарының және есеп регистрлерінің нысандары.

3. Активтер мен міндеттемелерді, кірістер мен шығыстарды тану принциптері

4. Активтер мен пассивтерді бастапқы және кейінгі бағалау.

5. Амортизацияны есептеу әдісі

6. Тауарлы-материалдық қорлардың түсуі мен жойылуын есепке алу әдістері

7. Ұйым қызметінің ерекшеліктеріне қарай келесі баптар бойынша табысты бөлу әдісі

8. Жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден, ұзақ өндірістік циклі бар өнімді өткізуден (құрылыс, ғылыми-конструкторлық жұмыстар, кеме жасау және т.б.) кірісті анықтау әдісі.

9. Арнайы құралдарды, арнайы құрылғыларды, арнайы жабдықты және арнайы киімді есепке алу әдісі:

Әдебиеттер:

1. «Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 28 ақпандағы N 234 Заңы